

POLSKIE PAŃSTWO PODZIEMNE

Polskie Państwo Podziemne istniało przez cały okres trwania II wojny światowej. Było odpowiedzią na IV zabór Rzeczypospolitej. **Powstało ono z 3 konieczności:**

- odtworzenia sił zbrojnych,**
- powrotu do działalności politycznej**
- oraz wznowienia struktur administracyjnych Polski.**

Nie był to jednak samodzielny twór, lecz struktury podległe oficjalnemu Rządowi II Rzeczypospolitej –było to państwo legalne wg polskiej konstytucji.

Narodziny Polskiego Państwa Podziemnego:

Dnia 17 września polskie władze –prezydent Ignacy Mościcki i cały rząd, przedostali się do Rumunii, tam wydano orędzie do narodu. Za to przesłanie do Polaków najwyższe władze Polski zostały internowane. I. Mościcki zgodnie z konstytucją kwietniową z 1935 r. przekazał swój urząd Władysławowi Raczkiewiczowi, który desygnował na Prezesa Rady Ministrów RP gen. Władysława Sikorskiego. Dzięki temu zabiegowi Polska nadal posiadała władzę wykonawczą. Miejscem gdzie przebywał **Rząd Polski na uchodźstwie** było miasto **Angers pod Paryżem**, a następnie (po zajęciu Francji przez Niemców) **Londyn**. Na zlecenie gen. Juliusza Rómmla powstała organizacja walcząca z okupantem pod nazwą **Służba Zwycięstwa Polski** pod dowództwem gen. Tokarzewskiego. W. Sikorski 13 listopada 1939 r. przekształcił SZP w Związek Walki Zbrojnej, komendantem głównym ZWZ został gen. Kazimierz Sosnkowski. Dnia **14 II 1942 r.** Naczelnny Wódz rozkazał **przemianować ZWZ na Armię Krajową**. Gen. Stefan Rowecki został komendantem głównym AK. Całe terytorium zostało podzielone na mniejsze obszary, którymi łatwiej się dowodziło. AK stanowiło oficjalną armię polską, która podlegała rządowi RP na uchodźstwie.

Struktura PPP:

Polskie Państwo Podziemne posiadało trójpodział władzy:

- władza wykonawcza –prezydent i Rada Ministrów
- ustawodawcza –Rada Narodowa RP
- sądowniczą –niezawisłe sądy działające w okupowanej Polsce.

16 kwietnia 1940 r. uzgodniono uchwałę, dzięki której w państwie działał **Delegat Rządu na Kraj**, któremu podlegały ważniejsze wydziały w okupowanej Polsce, przysługiwała mu ranga wicepremiera.

Koncepcją AK było ogólne powstanie zbrojne przeciwko okupantowi, w chwili gdy załamię się jego potęga. Elementem PPP były Szare szeregi-kryptonim Związku Harcerstwa Polskiego, które musiało podczas wojny musieć zejść do podziemia. Organizacja prowadziła działania sabotażowe

przeciwko okupantom. W kwietniu 1940 r. powołano **Związek Odwetu** w celu prowadzenia tzw. walki ograniczonej. Latem 1941 r. założono **organizację „Wachlarz”**, która miała zajmować się obroną granicy wschodniej w razie ogólnopolskiego powstania. Pod koniec 1942 r. rozwiązano Związek Odwetu i „Wachlarz”. W to miejsce powstało **Kierownictwo Dywersji (Kedyw)**, którego dowódcą został płk. **Emil Fieldorf („Nil”)**. Zadaniem Kedywu było tworzenie oddziałów partyzanckich.

Kultura w Polskim Państwie Podziemnym:

Podziemie zaczęło wydawać prasę i książki. Prasa miała na celu dawanie rzetelnych informacji o sytuacji na frontach i w Polsce, a także kształtować opinię czytelnika. Gazetą wydawaną przez organ SZP- ZWZ- AK był „Biuletyn Informacyjny”.

Polska inteligencja (która przeżyła) podejmowała nauczanie w domach prywatnych na małą skalę. W październiku 1939 r. Związek Nauczycielstwa Polskiego powołał do życia Tajną Organizację Nauczycielską. Teksty poetyckie polskich pisarzy ukazywały się w prasie podziemnej.

W większych miastach organizowano wieczory poetyckie. Najbardziej znane książki z tamtego okresu to „Kamienie na szaniec” Aleksandra Kamińskiego i „Dywizjon 303” A. Fiedlera. Sztuki wystawiano głównie w prywatnych mieszkaniach, a także winnych lokalach. W czasie okupacji bardzo dobrze rozwijał się teatr lalkowy.

Upadek PPP:

Powstanie Warszawskie było jednym z symboli „początku końca” PPP. Powstanie PKWN spowodowało powstanie nowej Polski –Polski Ludowej (komunistycznej). Podziemie znalazło się w konflikcie z nowymi „demokratycznie wybranymi” władzami Polski. W lutym 1945 r. Delegat Rządu , jego zastępcy i dowódcy AK zostali zaproszeni na rozmowy z władzami radzieckimi. Gdy 27 marca 1945 r. przybyli do Moskwy, to zostali aresztowani. Podczas **procesu szesnastu** wydany został w Moskwie wyrok, w którym postawiono fałszywe oskarżenia m.in. o prowadzenie przez AK współpracy z niemieckim okupantem.

Opracowanie: Eliza Osowska kl. II D